

Ranuan kunnan elinkeino-ohjelma 2023–2030

Luonnosversio lausuntokierrokselle

Sisältö

- » Matka kohti elinkeino-ohjelmaa
- » Katsaus Ranuan nykytilaan
- » Päämäärät
- » Tavoitteet ja toimenpiteet
- » Strategiset hankkeet 2023–2025
- » Elinkeino-ohjelman mittaaminen ja seuranta

Matka kohti elinkeino-ohjelmaa

Ranuan kunnan elinkeinojen kehittäminen perustuu valtuuston 13.6.2022 vahvistamaan kuntastrategiaan 2022–2030.

Tämä elinkeino-ohjelma on valmisteltu tiiviissä yhteistyössä alueen yrittäjien, yhteistyökumppaneiden, luottamushenkilöiden ja kuntalaisten kanssa.

Elinkeino-ohjelma valmistelussa on hyödynnetty mm. kuntastrategian päivityksen yhteydessä kerättyä materiaalia sekä tuoreimpia Ranuan toimintaympäristöä kuvaavia selvityksiä. Lisäksi elinkeino-ohjelman valmistelua varten on kerätty lisää aineistoa.

Elinkeino-ohjelman päämäärille on asetettu tarkempia tavoitteita. Lisäksi on määritelty konkreettisia tekoja tavoitteiden ja päämäärien saavuttamiseksi.

Syksy 2022

5.–19.10.2022

Elinkeinoelämälle ja muille
sidosryhmille suunnattu **kysely**

**Kolmen työpajan
sarja**

22.11. 2022

Tulevaisuusseminaari

12.12.2022

Kunnanhallitus

19.12.2022

Kunnanvaltuusto

13.6.2022
Valtuuston hyväksymä
kuntastrategia

Ranuan visio:

Ranua on rohkeasti
uudistuva ja yritteliäs
kunta, jonka elinvoima
kumpuaa aktiivisesta
yhteisöstä sekä
monipuolisesta
elinkeinoelämästä ja
rikkaasta luonnosta.

Ranuan arvot:

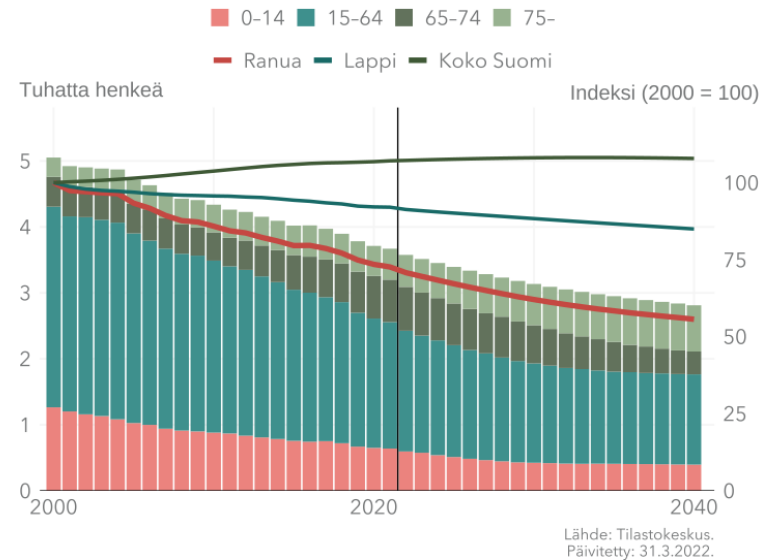
Rohkeus
Avoimuus
Yritteliäisyys
Vastuullisuus
Lapsiystävällisyys

Katsaus Ranuan nykytilaan

Ranua on vajaan 4000 asukkaan kunta Lapin maakunnan eteläosassa. Syyskuussa 2022 saatavan tiedon mukaan yritysten toimipaikkoja oli 279. Suurin ala oli metsätalous ja puunkorjuu. Toimipaikoista 91 % oli alle 5 henkilön, 4 % oli 5-9 henkilön, ja 5 % oli 10 tai useamman henkilön toimipaikkoja.

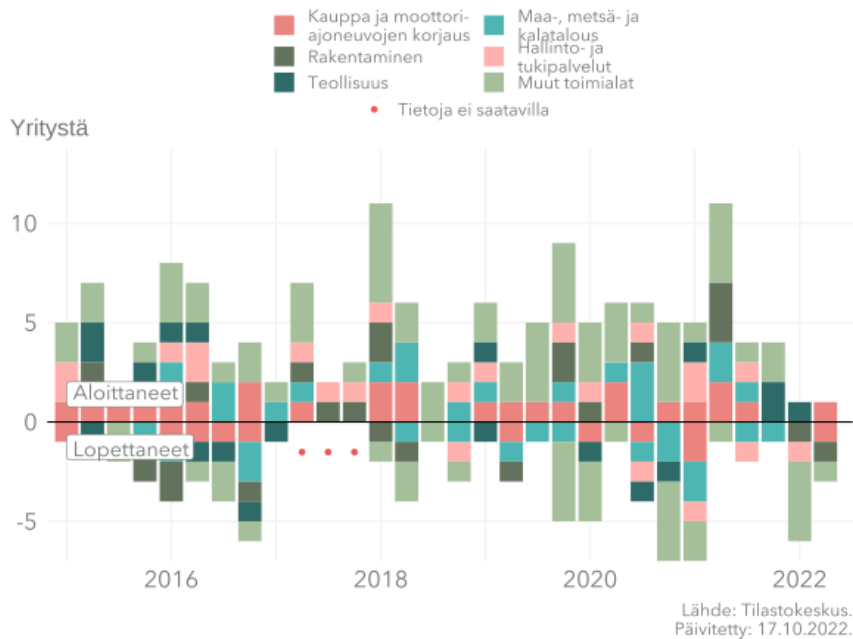
Ranuan elinkeinorakenteessa palvelujen työpaikkojen osuus on 71,8 %, alkutuotannon osuus 16,0 % ja jalostuksen osuus 10,6 %. Ranuan työpaikkaomavaraisuus, eli alueen väestön ja työpaikkojen välinen suhde oli vuonna 2020 97,3 %.

Ranuan tunnetuin käyntikohde on arktinen eläinpuisto Ranua Resort. Tämän lisäksi Ranua erottuu myös hillakuntana soineen ja liiketoimintoineen.

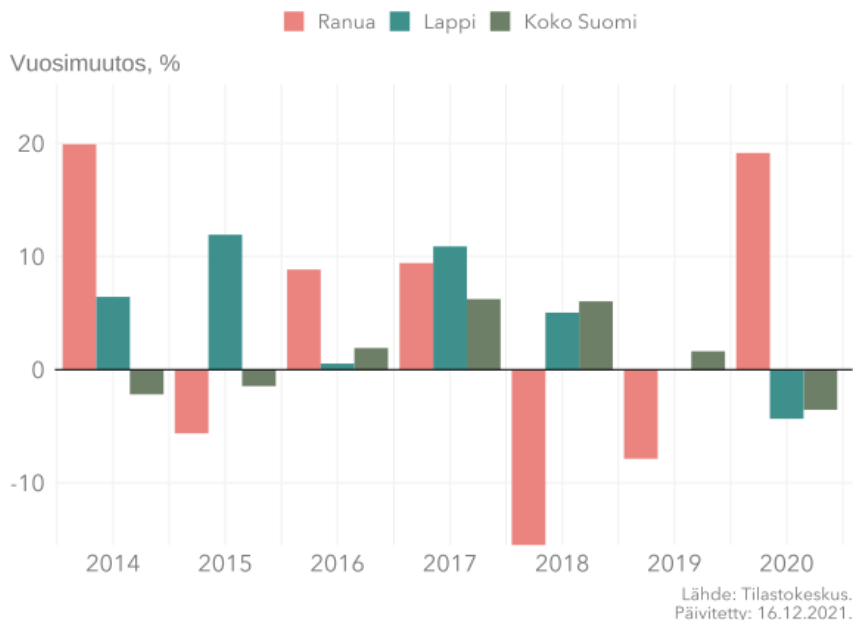

Ranuan väestörakenne ja ennuste

Yritystoiminnan muutokset 2015–2022

Yritysten liikevaihdon kehitys 2014–2020

Yritystoiminnan muutokset -indikaattori kuvaa

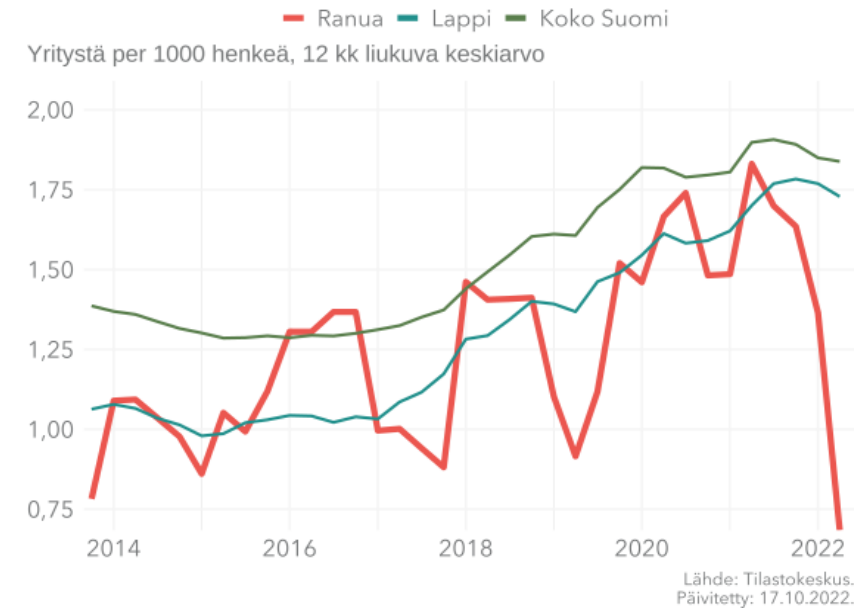
toimialoittain uusien ja lopettaneiden yritysten määriä suurimpia muutoksia kokeneiden päätoimialojen ja muiden päätoimialojen yhteenlasketun summan mukaan. Aloittaneet yritykset näkyvät viivan yläpuolella ja lopettaneet yritykset alapuolella vuosineljänneksittäin. Kokonaiskuvassa vuosina 2015–2022 Ranualla on aloittanut enemmän yrityksiä kuin on lopettaneita. Tarkasteluvälillä eniten sekä aloittaneita että lopettaneita yrityksiä on muilla kuin kuviossa nimetyillä toimialoilla.

Yritysten liikevaihdon kehitys -indikaattori kuvaa

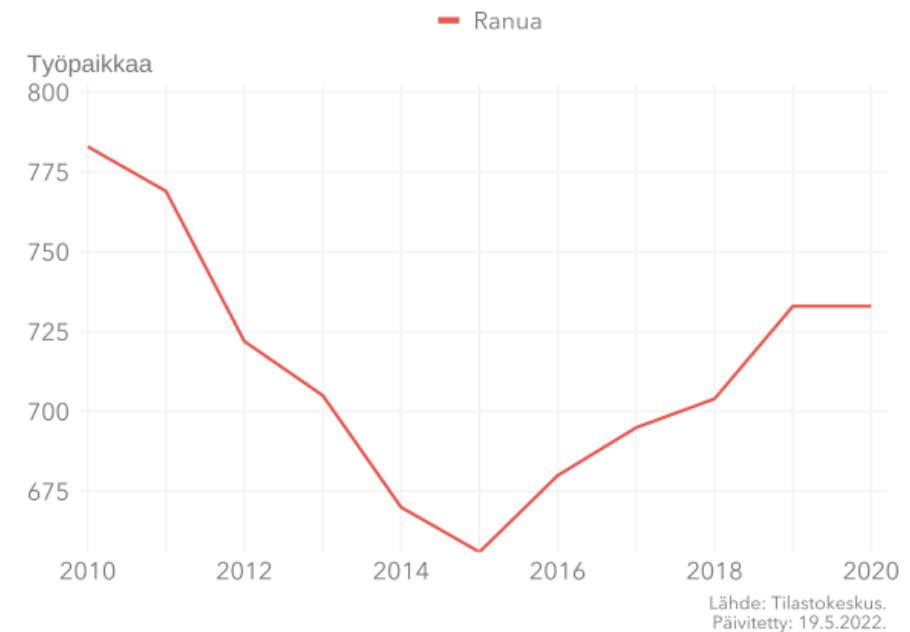
vuositasolla yritysten liikevaihdon suhteellista kehitystä. Viimeisimpänä tilastointivuonna 2020 Ranuan yritysten liikevaihdon vuosimuutoksen kehitys oli huomattavasti muuta Lappia ja Suomea positiivisempaa. Vuonna 2020 ranualaisten yritysten liikevaihto kasvoi lähes 20 prosenttia, kun samaan aikaan Lapissa ja muualla Suomessa liikevaihto laski. Indikaattorin seuraava ilmoitettu päivitysajankohta on 19.12.2022.

Aloittaneita yrityksiä -indikaattori kuvaa liukuvana 12 kuukauden keskiarvona kunnan aloittaneiden yritysten määrää suhteessa 1000 asukkaaseen, mikä mahdollistaa väestöpohjaltaan erilaisten alueiden vertailun. Sekä Lapissa että koko Suomessa yritysten määrä per 1000 asukasta on ollut vuosina 2013–2021 nousujohteinen. Vuonna 2022 on havaittavissa pientä määrän vähenemistä. Ranuan tilannetta kuvaa indikaattorin suurempi vaihtelevuusväli. Vuoden 2013 ja vuoden 2022 yritysten määrä suhteessa 1000 asukkaaseen on suurin piirtein samalla tasolla (n. 0,75 yritystä per 1000 henkeä). Kuvatulla aikavälillä vuonna 2021 luku on ollut huipussaan, jolloin Ranualla on ollut 1, 80 yritystä per 1000 asukasta.

Avoimen sektorin työpaikat -indikaattori kuvaa yksityisen sektorin työpaikkojen ja yrittäjien yhteenlaskettua määrää vuositasolla. Ranualla avoimen sektorin työpaikkojen määrä on laskenut vuodesta 2010 vuoteen 2015, jolloin määrä kääntyi nousuun. Viimeisimpänä tilastointivuonna 2020 Ranualla avoimen sektorin työpaikkojen määrä oli noin 730. Vuonna 2020 avoimen sektorin osuus työpaikoista oli Suomen 69. pienin.

Aloittaneita yrityksiä 2013–2022

Avoimen sektorin työpaikat 2010–2020

Päämäärät

- » Päämäärä 1: Kehittyvät yritykset
- » Päämäärä 2: Vahva kuntabrändi
- » Päämäärä 3: Osaava työvoima

Päämäärä 1: Kehittyvät yritykset

1.1 Yritysten kasvu- ja kehitysmahdollisuuksien tunnistaminen ja tukeminen

- » Tarjotaan matalan kynnyksen asiakaslähtöisiä yrityspalveluita (mm. neuvonta elinkaaren eri vaiheissa, rahoitusmahdollisuudet, projektointi, omistajanvaihdokset).
- » Muodostetaan toimintamalli yritysten tarpeiden tunnistamiseen.
- » Laaditaan kasvu- ja liikkeenjohdon ohjelmat yrittäjille.
- » Lisätään tietoisuutta ja osaamista yrityskauppamahdollisuuksista.

1.2 Vaikuttava kumppanuus

- » Järjestetään yritysvierailuja ja tutustumiskäyntejä Ranuasta kiinnostuneille yrityksille.
- » Järjestetään tutustumisia uusiin markkinoihin kasvuhakuisille yrityksille.
- » Vahvistetaan yhteistyötä yrittäjien, yrittäjäjärjestöjen, elinkeinoelämän edustajien ja muiden keskeisten sidosryhmien kanssa.

Päämäärä 2: Vahva kuntabrändi

2.1 Vahva kuntaviestintä

- » Suunnitellaan pitkäjänteisesti tavoitteellista kuntaviestintää ja laaditaan viestintä- ja markkinointisuunnitelmat, jossa huomioidaan eri viestintäkanavat.
- » Otetaan kuntalaiset ja yritykset mukaan tekemään viestintää positiivisten tarinoiden kautta.

2.2 Ranuan näkyvyyden kasvattaminen

- » Varmistetaan kuntamarkkinointiin riittävä elinkeinojen kehittämisen näkökulma.
- » Toteutetaan aktiivista, monikanavaista ja valtakunnallisesti huomiota herättävää kuntamarkkinointia.
- » Kiteytetään Ranuan vahvuudet yritysten toimintaympäristönä ja hyödynnetään niitä markkinoinnissa.

Päämäärä 3: Osaava työvoima

3.1 Kilpailukykyinen asunto- ja tonttitarjonta

- » Rakennetaan uusia asuntoja ja kokeillaan uudenlaisia asumisen konsepteja.
- » Kaavoitetaan tontteja hyviltä alueilta, mm. Ranuanjärven rannalta.

3.2 Osaamisen kehittäminen ja osaavan työvoiman saatavuus

- » Tunnistetaan ja hyödynnetään jo olemassa olevaa osaamista ja houkutellaan uusia osaajia alueelle.
- » Kehitetään monipuolista koulutustarjontaa (ammatillinen koulutus ja oppisopimuskoulutus).
- » Tehdään tiivistä yhteistyötä oppilaitosten, koulutusorganisaatioiden ja yritysten kanssa osaavan työvoiman saatavuuden varmistamiseksi.
- » Kehitetään tavoitteellisesti työ- ja koulutusperustaista maahanmuuttoa.

Strategiset hankkeet 2023–2025

Suhangon kaivokseen varautuminen

Valmistaudutaan Suhangon kaivokseen toteuttamalla erillishanke, jonka tavoitteena on varmistaa toimivat puitteet kaivoksen toiminnan käynnistämiseksi.

Tarkemmat toimenpiteet määritellään erillishankkeen suunnitelmassa.

Toteutus vuoden 2023 aikana.

Matkailun kokonaisvaltainen kehittäminen

Kehitetään Ranua Resortin ympäristöä matkailuyritysten ekosysteeminä.

Vahvistetaan matkailualan yritysten keskinäistä yhteistyötä palveluiden tuottamisessa ja kehittämisessä sekä myynnissä ja markkinoinnissa.

Toteutus vuosina 2023–2024.

Elinkeino-ohjelman mittaaminen ja seuranta

Elinkeino-ohjelmassa olevia päämääriä, tavoitteita ja toimenpiteitä mitataan ja seurataan säännöllisesti.

Ranua seuraa tavoitteita **Kuntakortin** avulla, josta löytyy ajantasaisimmat tiedot **väestö-, vetovoima-, työllisyys-, koulutus- ja hyvinvointi-, yritys- ja tulodynamiikasta.**

Elinkeino-ohjelma päivitetään valtuustokausittain. Lisäksi ohjelman tavoitteita ja toimenpiteitä päivitetään tarvittaessa Ranuan kuntastrategian ja muiden strategisten ohjelmien tavoitteiden mukaisesti.

Elinkeino-ohjelman toimeenpanon etenemisestä ja tuloksista viestitään avoimesti. Välitavoitteiden kautta pystytään seuraamaan, eteneekö elinkeino-ohjelman toteutus haluttuun suuntaan.

Elinkeino-ohjelman keskeisimmät mittarit

Kehittyvät yritykset

- Yrityskannan kehitys
- Avoimen sektorin työpaikkojen määrän kehitys
- Yrittäjien kuntabarometrin elinkeinopolitiikan keskiarvo

Vahva kuntabrändi

- Ranuan näkyvyys valituissa medioissa (LianaMonitorin mediaseuranta)

Osaava työvoima

- Verokertymä
- Vieraskielisten työntekijöiden määrä
- Yritysten kokemus osaavan työvoiman saatavuudesta